Szülői kompetencia, felelősség a pályaválasztási döntés során

Interaktív előadás

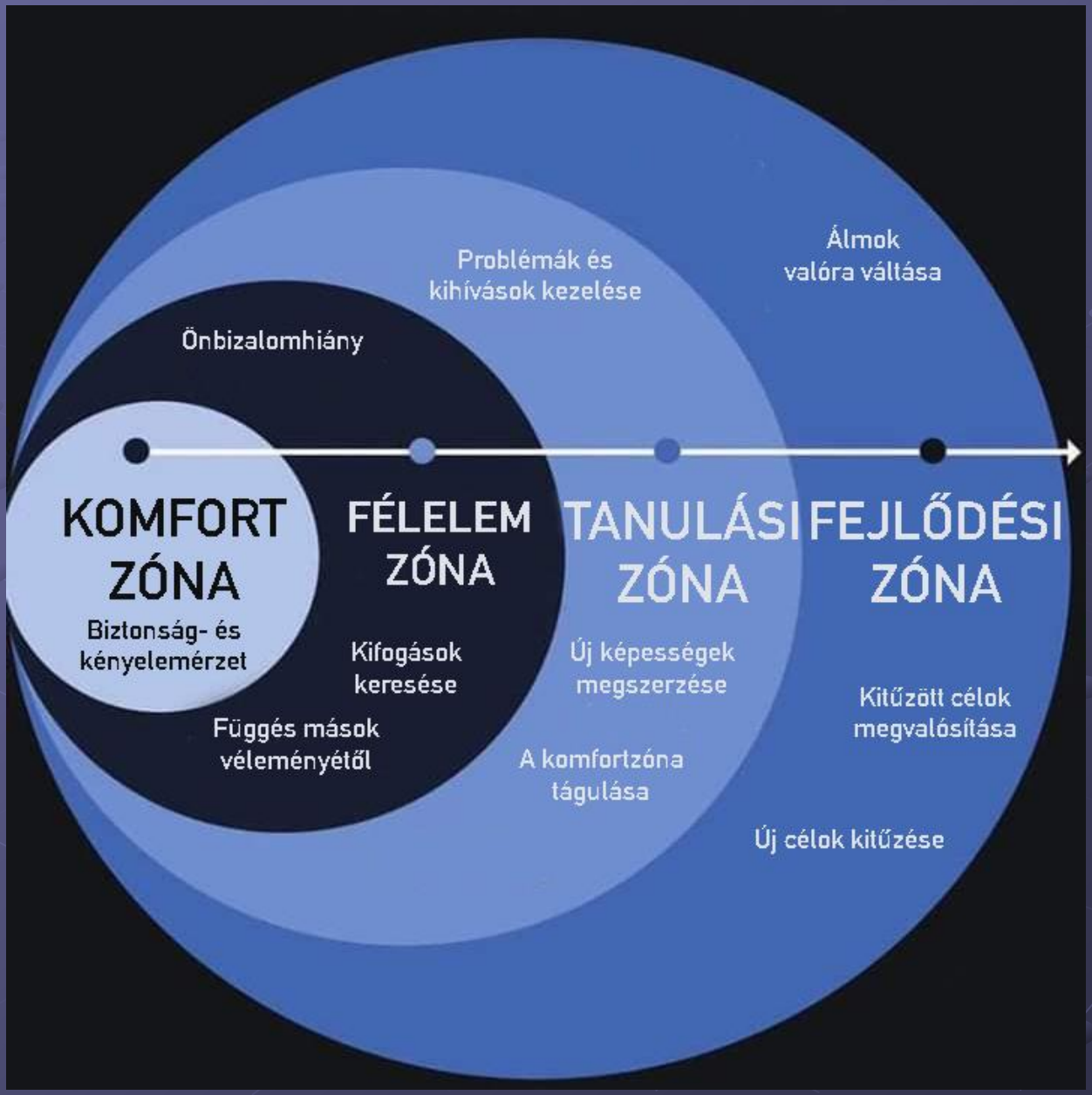
Kisköre, 2019-10-25

Ungvárszky Pál
pályaorientációs tanácsadó

A pályaválasztás, iskolaválasztás, mint döntés

- A fiatal életében az első komoly döntés
- Sajnos a legtöbben nem foglalkoznak vele eléggé komolyan (még a szülőkre is igaz)
- Viszont döntés az is, ha nem foglalkozunk a kérdéssel:
- → döntés a felelőtlenség mellett!
- Aki nem tanul tovább az talán a legfelelőtlenebb döntést hozza meg!
- Tökéletesen jó döntés már nem lehetséges…
- A jó döntés az amit jól előkészítettünk… (érdeklődés, képesség, tanulmányi haladás, szülői minta, anyagi és földrajzi lehetőségek
- Kiskörei „sajátosság” nem akarjuk elengedni a gyereket távolabbi városokba…

A döntés nehézségei

A döntés mibenléte

- Döntés: egy probléma megoldására irányuló szándék
- A jó döntéshez elegendő mennyiségű és minőségű információ szükséges
- Döntéshozatal egy folyamat, mely a kezdőállapotból a végállapotba vezet (probléma, helyzet → cél)
- Döntési probléma megoldás és hatás szerinti csoportosítása
  - Személyes, saját
  - Csoportos
  - Szervezeti
  - Társadalmi
- A pályaválasztás melyik csoportba tartozik?
- A pályaválasztás speciális döntés! Mind a 4 csoportba besorolható!
- Mik a realitások és korlátok, illetve lehetőségek a település munkaerőpiaci vonatkozásában?
- Lehet-e a település távlati „céljaihoz” igazítani a pályaválasztást?

Pályaválasztási döntéshez elengedhetetlen információk

- Önismeret
  - Pályaérdeklődés
  - Pályaképesség
  - Tanulási készség-képesség (a realitás mentén)
- Képzési- és iskolarendszer (képzési szint)
- Szakmai információk (a választott szakma, pálya jellemzői)
  - Munkavégzés tevékenységei
  - Munkavégzés eszközei, szerszámai, anyagai,
  - Munkavégzés fizikai körülményei
- Szakma, pálya és a megélhetés
- A szakma társadalmi presztízse

Mint szülő miben tudok segíteni?

- Először is nem kényszerítek, hanem
  - egyenrangú félként kezelem a gyermekemet
  - terelem a jó döntés irányába (más alternatív lehetőségeket vetek fel)
- A lehetőségeimhez képest felkészülök, informálódom és az infókat közvetítem, megbeszélem…
  - szakmák jellemzői
  - középiskolák
  - Közlekedés
  - Kollégiumi elhelyezés
  - Anyagi lehetőségek behatárolása

Példa a szakma jellemzőire

asztalos		
Végzett tevékenységek	Használt eszközök, berendezések, anyagok	A munkatevékenység körülményei
Mér, szerkeszt, vág, fűrészel, fúr, illeszt, csiszol, políroz, fest, gépeket kezel, számol, jegyzetel, megbeszél, egyeztet, áll, ül, guggol, térdel, ritkán létrára mászik, figyel	Ceruza, kalapács, véső, fűrész, csiszolóvászon, ecset, papír, fúrógép, csiszológép, faeszterga, marógép, csavarhúzó, ragasztó, mérőszalag, derékszög, vonalzó, fa, ragasztó, festék, lakk,	Belső műhely, mások lakása, külső munka a szabadban, többnyire védett, belső munkaterületen dolgozik,de időnkét kint a szabadban is szükséges pl. épületek esetében. A munkadarab megszerkesztését számítógépen íróasztalnál végzi. Gyakran többen dolgoznak együtt, de előfordulhat az egyedül végzett munka is. A munka részleteit megbeszéli a főnökével, vagy a megrendelővel, és a munkatársaival. Legtöbbször állva végzi a munkáját, de néha ülhet is, sőt gyakran létrán is dolgozik

Példa a szakma jellemzőire 2

asztalos		
Végzett tevékenységek	Használt eszközök, berendezések, anyagok	A munkához pályához tartozó **érdeklődési** irányok
Mér, szerkeszt, vág, fűrészel, fúr, illeszt, csiszol, políroz, fest, gépeket kezel, számol, jegyzetel, megbeszél, egyeztet, áll, ül, guggol, térdel, ritkán létrára mászik, figyel	Ceruza, kalapács, véső, fűrész, csiszolóvászon, ecset, papír, fúrógép, csiszológép, faeszterga, marógép, csavarhúzó, ragasztó, mérőszalag, derékszög, vonalzó, fa, ragasztó, festék, lakk,	Kézi erővel, szerszámmal végzett munka Formákkal vonalakkal végzett munka Testi erő kell hozzá Építőiparban dolgozni

Példa a szakma jellemzőire 3

asztalos		
Végzett tevékenységek	Használt eszközök, berendezések, anyagok	A munkához, pályához tartozó **képesség** struktúrák
Mér, szerkeszt, vág, fűrészel, fúr, illeszt, csiszol, políroz, fest, gépeket kezel, számol, jegyzetel, megbeszél, egyeztet, áll, ül, guggol, térdel, ritkán létrára mászik, figyel	Ceruza, kalapács, véső, fűrész, csiszolóvászon, ecset, papír, fúrógép, csiszológép, faeszterga, marógép, csavarhúzó, ragasztó, mérőszalag, derékszög, vonalzó, fa, ragasztó, festék, lakk,	Kézügyesség Térbeli gondolkodás képessége Számolási készség Fizikai teherbírás Ötletgazdagság

Mint szülő miben tudok segíteni? 2

- Saját szakmám bemutatása, közös elemzése…
- Középiskolák feltérképezése → realitások szerinti besorolása…
- A fiatal tanulásának ösztönzése, támogatása
- A fiatal önállóságának erősítése
- Felelős gondolkodás fontosságának erősítése (problémás lehet ha „Hegyi beszéddé” válik)
- Anyagi jellegű kérdések megtárgyalása korlátok felállítása
- Életmód, életvitel (érték formálás, közvetítés)
- Szakértői segítség kérése, szükség esetén

Egyéni pályaorientációs tanácsadás:
~~Szerdánként 15.00 és 17.00 között~~
~~Béke út 3. szám alatti irodában~~

Ungvárszky Pál
pályaorientációs tanácsadó
~~06 30 383 9038~~

Köszönöm a figyelmet!